

جراحی جنگی عامل خطر ساز آلودگی به ویروس نوع هپاتیت B در رزمندگان اسلام

سید مؤید علویان^{*} M.D.، رضا ملک زاده^{**} M.D.، کوروش عظیمی^{***} M.D.،
علی اصغر قاسمیان مقدم^{***} M.D.، حمید سلیمان نژاد^{***} M.D.
آدرس مکانیه: دانشگاه علوم پزشکی بقیة الله «عج» - دانشکده پزشکی - گروه داخلی - تهران - ایران
* دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران - بیمارستان دکتر شریعتی -
مرکز تحقیقات بیماریهای گوارش و کبد

خلاصه

هپاتیت ویروسی نوع B شیوع نسبتاً بالایی در ایران دارد و به دلیل عوارض وخیمی چون سیروز و کارسینوم هپاتوسلولار از معضلات سیستم بهداشتی کشورمان محسوب می شود. عامل این بیماری ویروسی است که فقط از انسانهای آلوده به دیگران منتقل می شود و با شناسایی راههای انتقال و عوامل خطر ساز آلودگی به آن می توان به نحو مؤثری از گسترش بیماری جلوگیری کرد. در این مطالعه محققان سعی نموده اند این نکته را بررسی نمایند که آیا جراحی جنگی می تواند عامل خطر ساز آلودگی به HBV محسوب شود یا خیر. بدین منظور در یک طرح آینده نگر، ۳۲۲ مرد بدون علامت (با میانگین $12/6 \pm 37/2$ سال) که برای اهدای خون به پایگاه مرکزی انتقال خون تهران مراجعه کرده بودند در مورد سابقه مجروحیت در جبهه و سایر عوامل خطر ساز آلودگی به HBV مورد پرسش قرار گرفتند.

از میان این افراد ۱۹۵۶ نفر از نظر وجود HBsAg در سرم مثبت بودند (گروه مورد با متوسط سنی $11/6 \pm 36/1$ سال) و ۱۲۶۴ نفر نیز از نظر HBsAg منفی بودند (گروه شاهد با متوسط سنی $13/8 \pm 38/6$ سال). در ۷/۶ درصد از گروه مورد و ۴/۹ درصد از گروه شاهد سابقه جراحی جنگی مثبت بود. خطر نسبی (odds Ratio) آلودگی به HBV در گروهی که از نظر سابقه مجروحیت جنگی مثبت بودند نسبت به کسانی که سابقه مجروحیت جنگی نداشتند ۱/۶ برابر بود.

گروه مورد نسبت به گروه شاهد از نظر سابقه مجروحیت جنگی اختلاف معنی داری دارد ($P < 0.005$) که حاکی از اهمیت جراحی جنگی عنوان یک عامل خطر ساز برای آلودگی به HBV است. ضمن اینکه تبعات مجروحیت نظیر مراقبت پزشکی و تزریق خون از عوامل خطر ساز شناخته شده آلودگی به HBV محسوب می شوند. بنابراین پیشنهاد می شود که با انجام اقداماتی نظیر واکسیناسیون عمومی نظامیان، استفاده از آزمونهای سریع برای شناسایی خونهای آلوده به HBV و رعایت دقیق نکات بهداشتی از گسترش آلودگی جلوگیری نمود.

واژه های کلیدی: HBV، عامل خطر ساز، نیروهای نظامی، ایران.